



TERVISEAMET

Ülevaade RV vaktsineerimise rakendamisest ja selle efektiivsusest

Irina Filippova

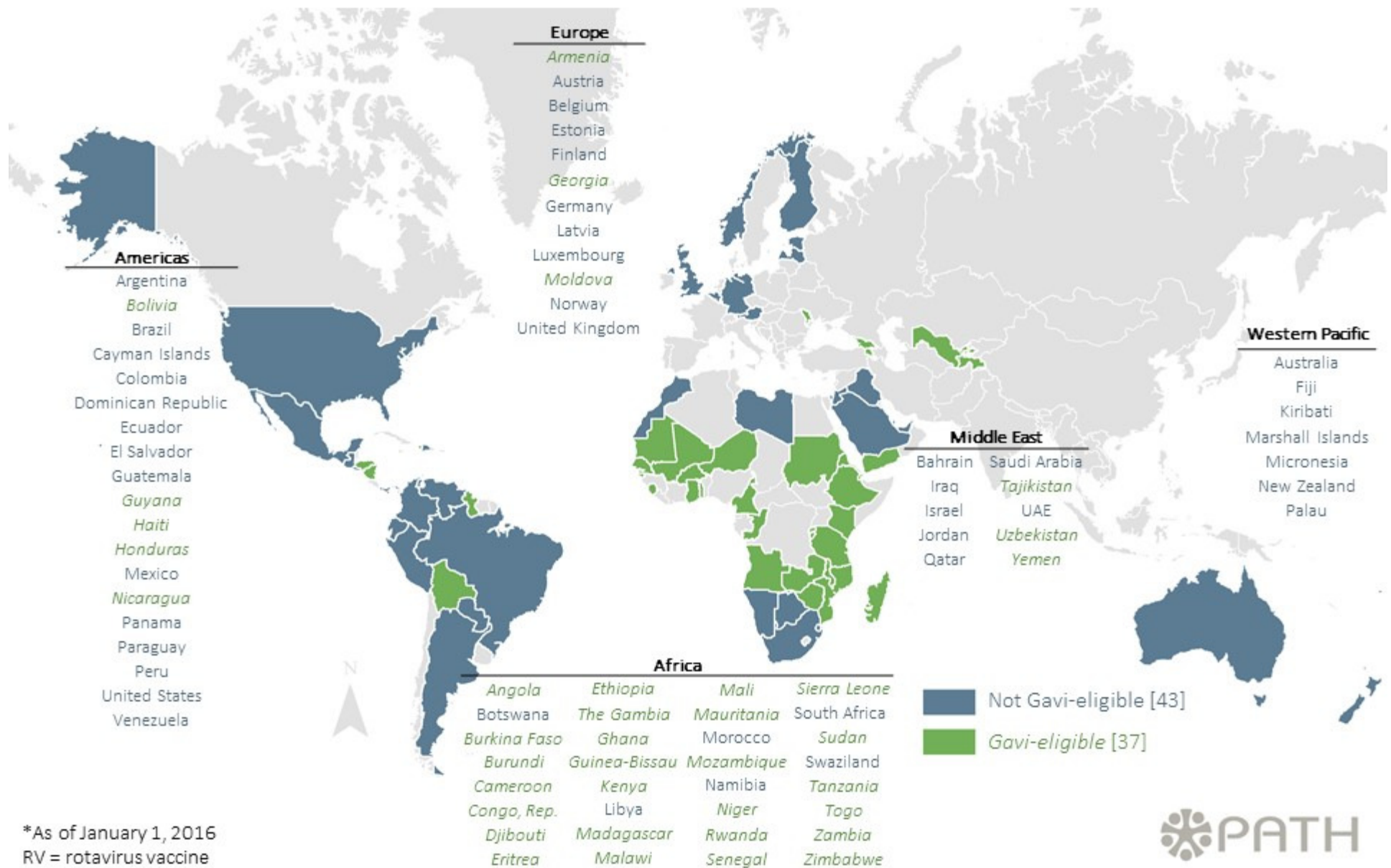
Terviseamet

19.05.2016

RV vaktsiinid ja WHO seisukohad

- **1998** – USA-s võeti kasutusele vaktsiin *Rotashield*, firmalt Wyeth (vaktsiin eemaldati kasutusest aasta hiljem);
- **2006** – nõrgestatud elusvaktsiinid *Rotarix* (GSK) ja *Rotateq* (Sanofi Pasteur MSD) said müügiloa ca 100 riigis;
- **2007** – WHO andis soovitusel lisada rotaviirusvaktsiin immuniseerimiskavadesse piirkondades, kus uuringud on näidanud selle vaktsiini tõhusust ning kus on olemas vaktsineerimise läbiviimiseks vajalik jätkusuutlik infrastruktuur ja finantseerimine;
- **August 2006 kuni juuli 2011** – rotaviirusvaktsiinid on rakendatud immuniseerimiskavadesse kokku 27 riigis, paljudes nendest riikidest on toimunud RV vaktsineerimise tõhususe uuringud;
- **2011** – WHO soovitas lisada rotaviirusvaktsiin immuniseerimiskavadesse kogu maailmas, eriti riikides, kus soolenakkustest tingitud suremus moodustab vähemalt 10% alla 5-aastaste laste surmapõhjustest;
- Seisuga **jaanuar 2016** on rotaviirusvaktsiin riiklikes immuniseerimiskavades kokku 80 riigis.

National RV introductions by geographic region: 80 countries*



RV vaktsineerimine EU/EEA riikides 1.01.2016 seisuga

	Weeks	Months				
	6	2	3	4	5	6
Austria					ROTA	
Belgium		ROTA	ROTA	ROTA		
Bulgaria						
Croatia						
Cyprus						
Czech Republic	ROTA	ROTA	ROTA			
Denmark						
Estonia		ROTA	ROTA		ROTA	
Finland		ROTA	ROTA			ROTA
France						
Germany	ROTA	ROTA		ROTA		
Greece		ROTA			ROTA	
Hungary						
Iceland						
Ireland						
Italy						
Latvia		ROTA			ROTA	ROTA
Liechtenstein						
Lithuania						
Luxembourg		ROTA	ROTA			
Malta						
Netherlands						
Norway	ROTA		ROTA			
Poland				ROTA		
Portugal						
Romania						
Slovakia						
Slovenia						
Spain						
Sweden						
United Kingdom		ROTA	ROTA			

Immuniseerimiskava (alates 1. juulist 2014)

Vanus	Vaktsineerimine
12 tundi	HepB 1
1–5 päeva	BCG
1 kuu	HepB 2
2 kuud	RV 1
3 kuud	IPV 1, DTPa 1, Hib 1 RV 2
4,5 kuud	IPV 2, DTPa 2, Hib 2 RV 3*
6 kuud	IPV 3, DTPa 3, Hib 3, HepB 3
1 aasta	MMR 1
2 aastat	DTPa 4, IPV 4, Hib 4
6-7 aastat	DTPa 5, IPV 5
12 aastat	HepB 1,2,3*
13 aastat	MMR 2
15-16 aastat	dTpa 6
25,35, 45 jne (iga 10 aasta tagant)	dT 7

RV vaktsineerimine Eestis, 2008-2015

➤ Aast a	Alla 1-aastaste laste arv perearstide nimekirjades	Vaktsineeritud laste arv	Vaktsineeritud laste %
2008	14 594	294	2,0
2009	14 173	367	2,6
2010	14 475	561	3,9
2011	13 476	1 081	8,0
2012	12 817	1 810	14,1
2013	12 556	1 961	15,6
2014	12 433	4 293	34,5
2015	12 715	6 799	53,5

Hõlmatus vaktsineerimisega 1-aastastel, 2015

	Difteeria, teetanus	Läkakõha	Poliomüeliit	B-hepatiit	Hib	Rota
KOKKU	93,2	93,2	93,2	91,3	93,1	65,6
Tallinn	90,8	90,8	90,8	88,1	90,8	63,7
Harjumaa	89,9	89,9	89,9	88,0	89,9	65,5
Hiiumaa	85,5	85,5	85,5	89,1	85,5	52,7
Ida-Virumaa	98,4	98,4	98,4	97,9	98,4	55,0
Narva	95,4	95,4	95,4	95,7	95,6	66,0
Jõgevamaa	100,0	100,0	100,0	98,7	100,0	75,6
Järvamaa	95,9	95,9	95,9	95,9	95,9	81,6
Läänemaa	94,4	94,4	94,4	93,4	94,4	63,5
Lääne-Virumaa	96,9	96,9	96,9	96,6	96,9	78,6
Põlvamaa	97,1	97,1	97,1	94,6	96,6	76,0
Pärnumaa	92,7	92,7	92,7	90,8	92,7	71,5
Raplamaa	97,8	97,8	97,8	97,5	97,8	60,9
Saaremaa	97,7	97,7	97,7	95,8	97,4	69,8
Tartumaa	95,4	95,3	95,5	93,3	95,3	62,2
Valgamaa	93,1	93,1	93,1	90,7	93,1	66,5
Viljandimaa	94,5	94,5	94,5	93,8	94,5	73,2
Võrumaa	94,0	94,0	94,0	91,8	94,0	66,5

Terviseamet

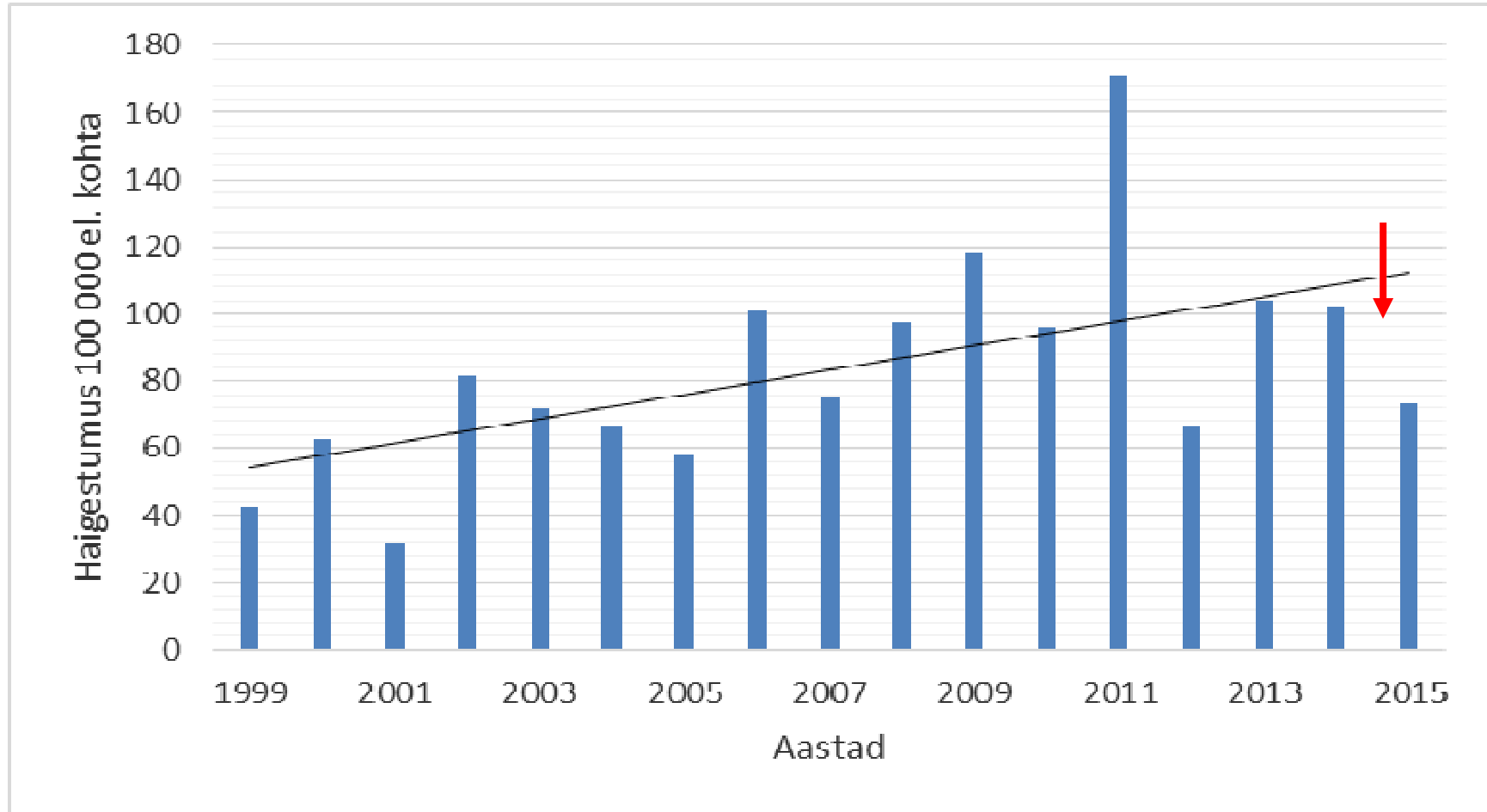
Vaktsineerimisest keeldumiste %, 2012-2015

Vaktsineerimised	Keeldumiste %			
	2012	2013	2014	2015
Difteeria-teetanus	2,1%	2,5%	2,8%	2,9%
Läkaköha (0-10-aastased)	2,6%	2,9%	3,2%	3,4%
Mumps, punetised, leetrid	2,5%	2,8%	3,1%	3,3%
Poliomüeliit	2,1%	2,5%	2,8%	2,9%
B-viirushepatiit	2,8%	3,2%	3,5%	3,5%
<i>Haemophilus influenzae b</i>	1,8%	2,5%	2,5%	2,7%
Tuberkuloos	1,4%	2,1%	1,9%	2,1%
Rotaviirusnakkus	NA	NA	1,3%	3,2%

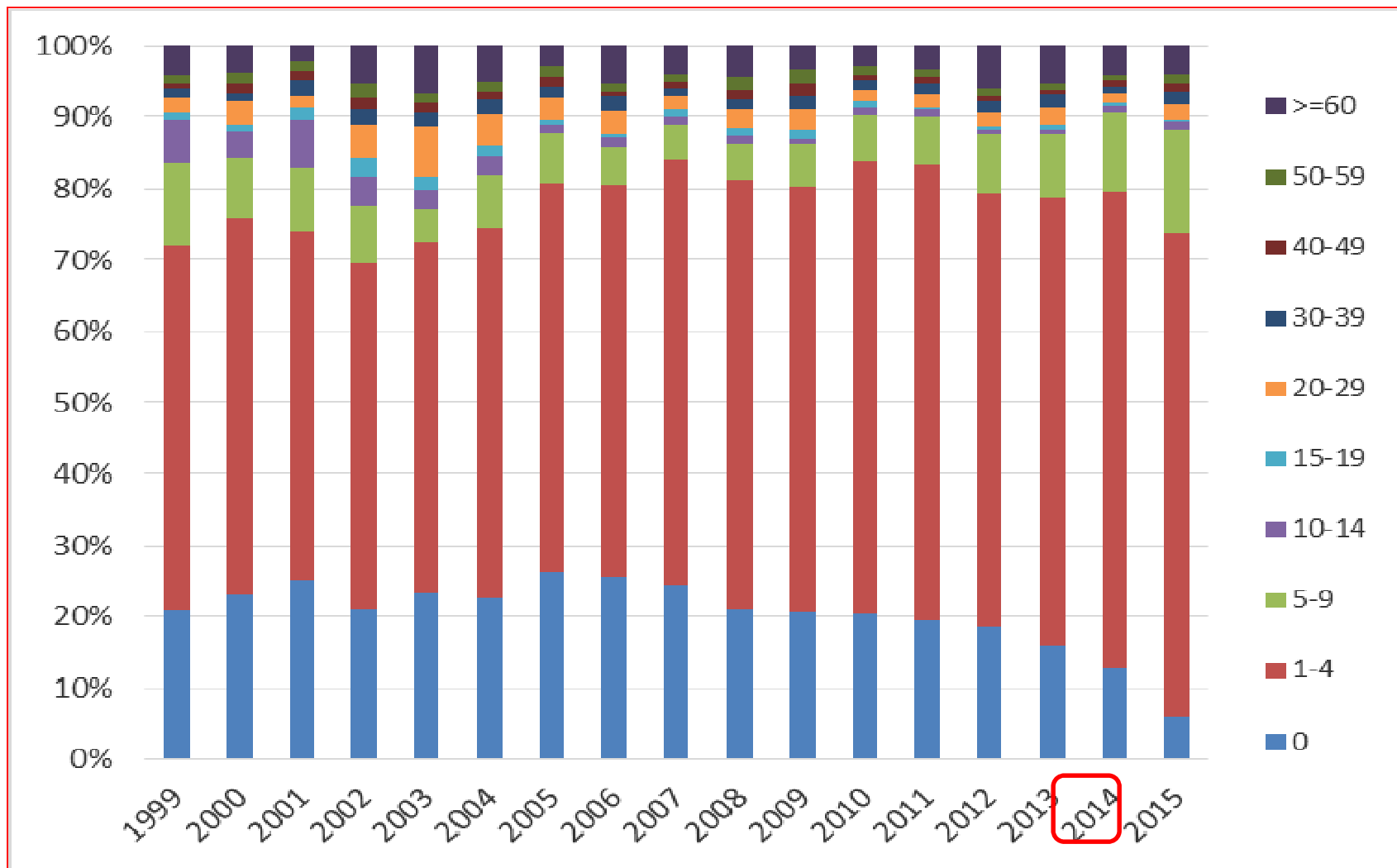
RV vaktsiini kõrvaltoimed, 2015

- 3 juhul esines kõhulahtisus, ühel juhul lisaks ka oksendamine, kõhuvalu ja toidu tagasiheide;
- 1 juhul muutus laps pärast rotaviiruse vaktsiini 2. doosi väga rahutuks, rabeles ja nuttis lohutamatult. Samas selgus hiljem, et laps sai samal päeval ka difteeria, teetanuse, läkaköha, poliomieliidi, *Haemophilus influenza b* kompleksvaktsiini. Seetõttu võis tekkinud seisund olla seotud mõlema vaktsiiniga.

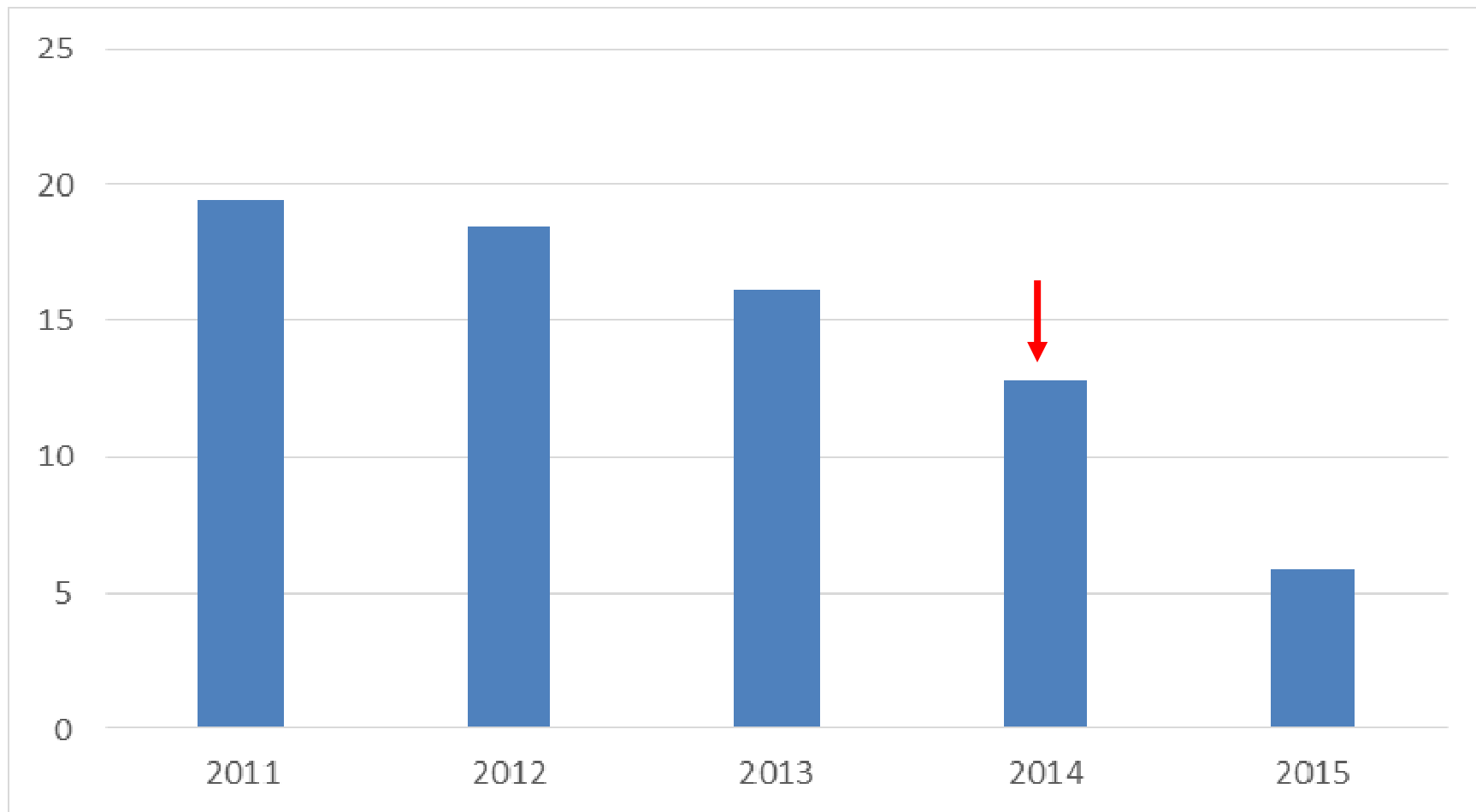
Rotaviirusenteriit. Haigestumus Eestis, 1999-2015



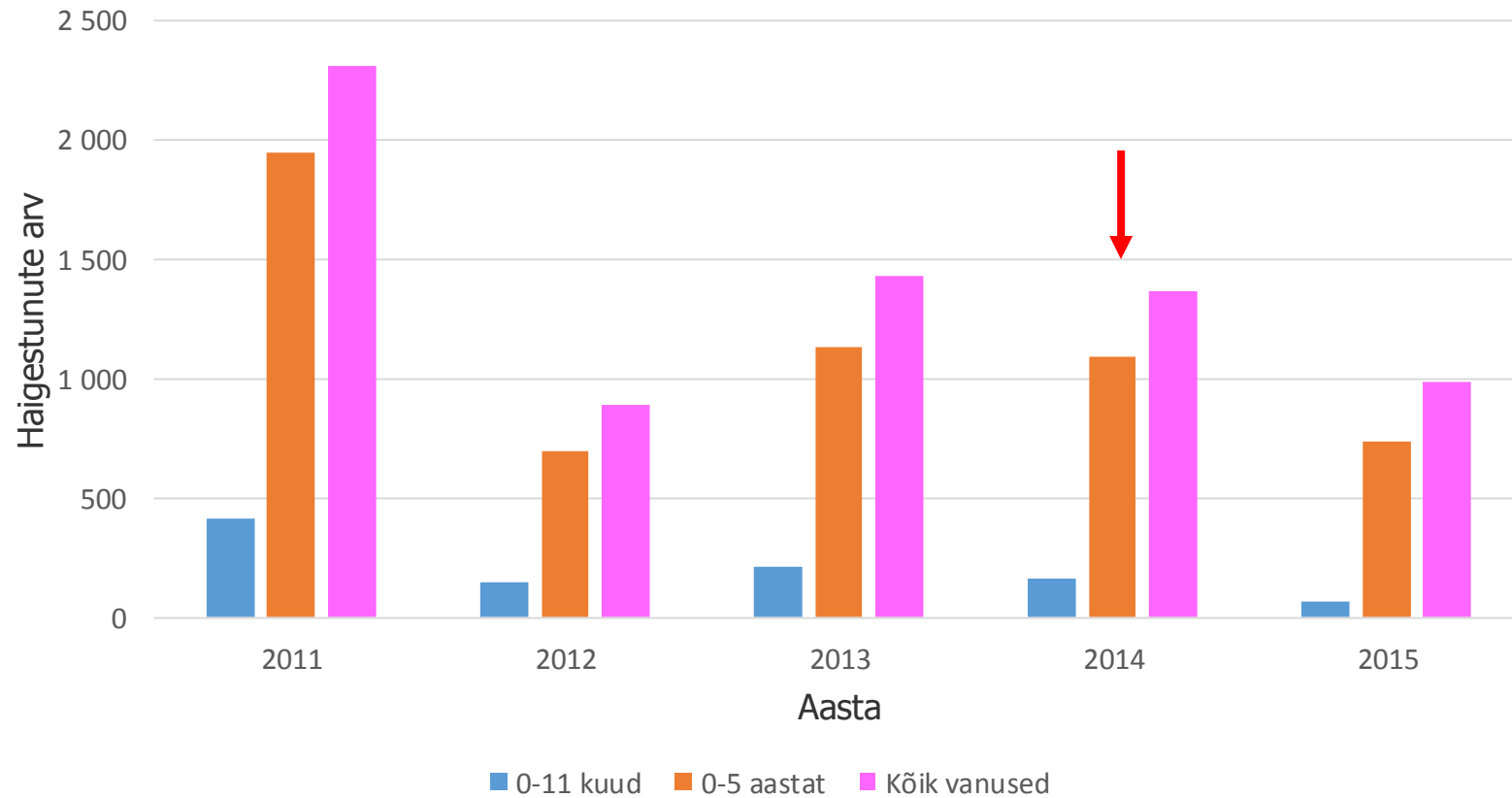
Rotaviirusenteriit Eestis. Haigete jaotus vanusrühmade kaupa, 1999-2015



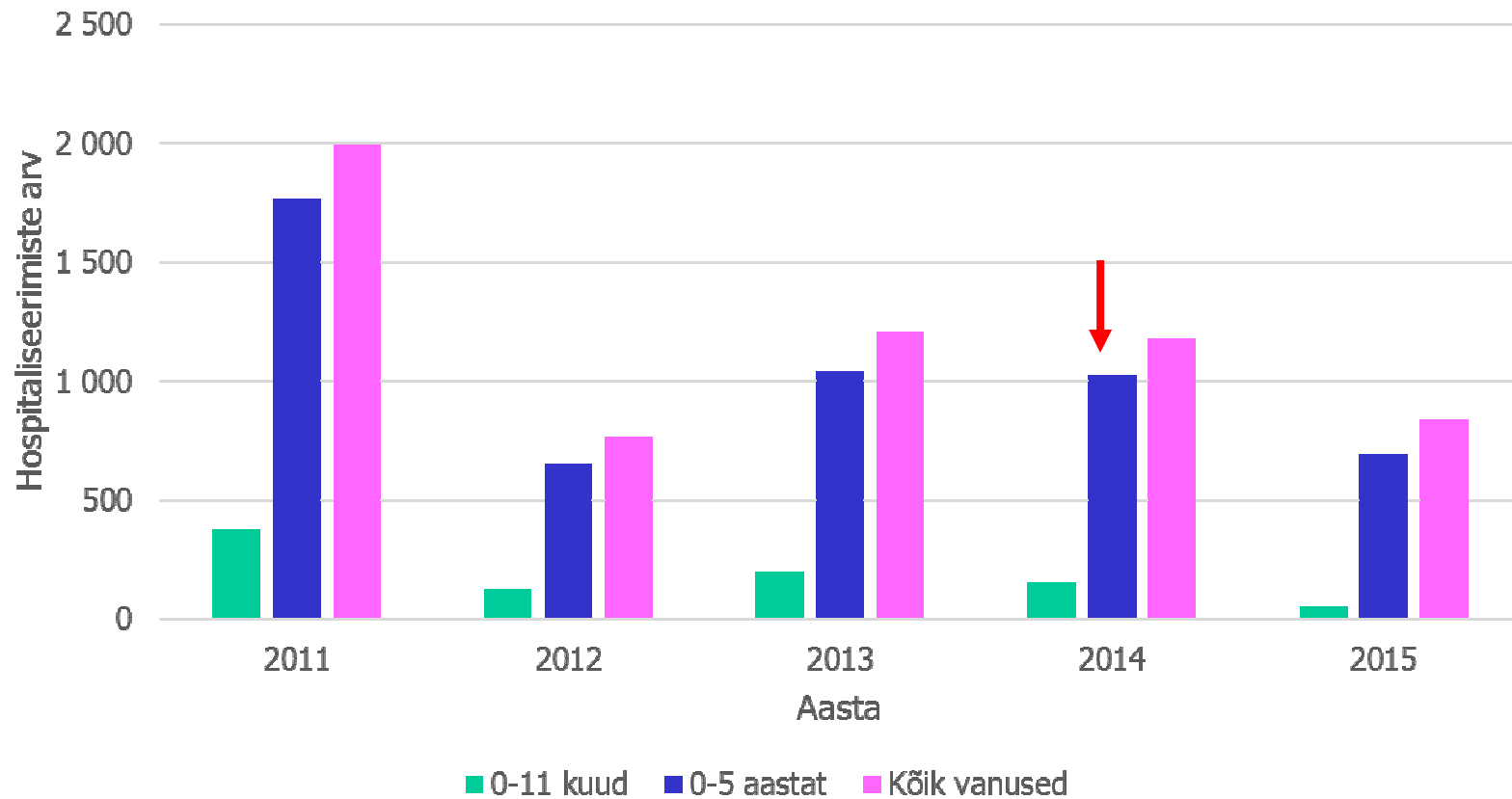
Rotaviirusenteriit Eestis. 0-vanuste laste osakaal (%), 2011-2015



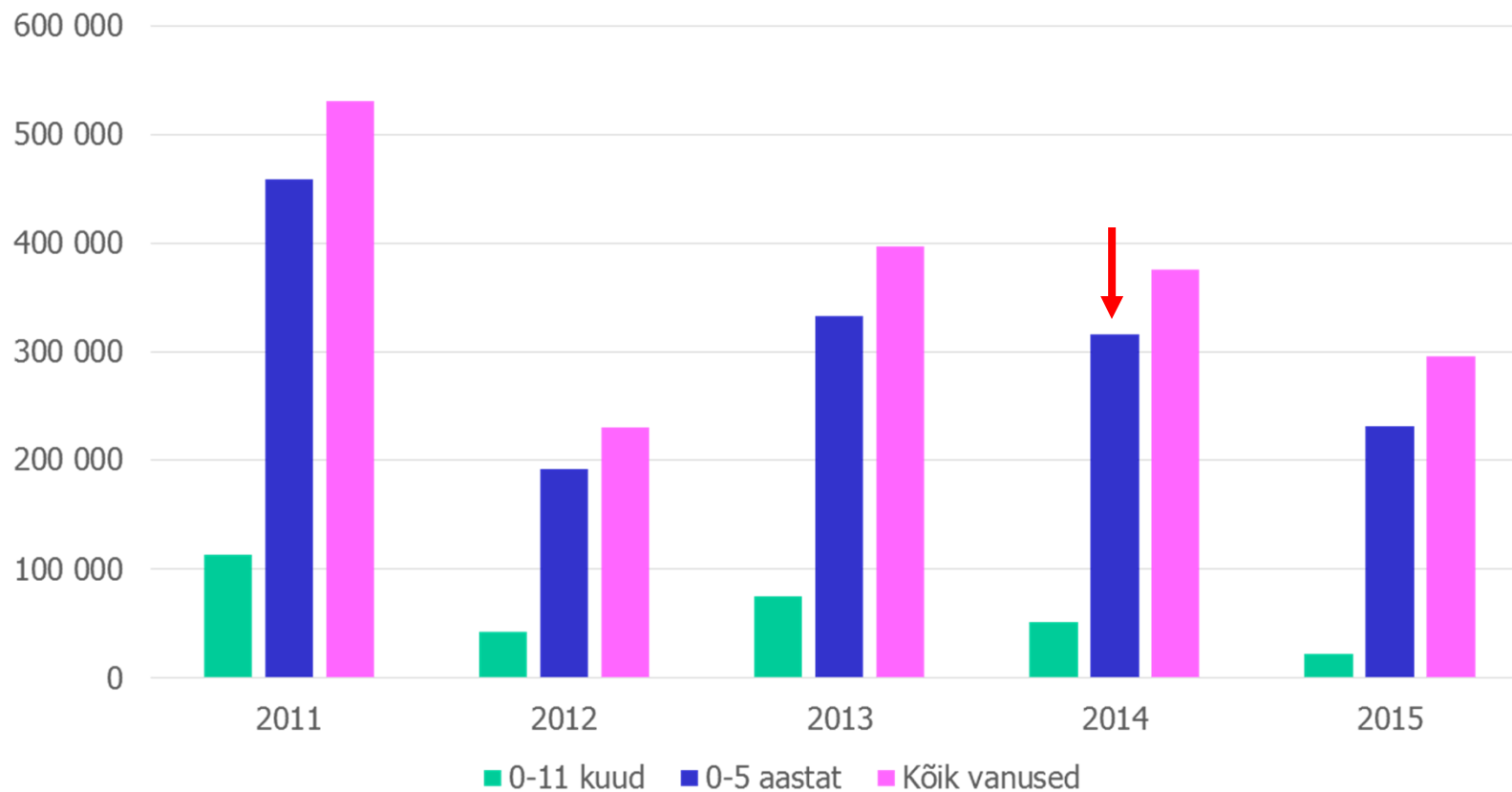
Rotaviirusenteriit A 08.0. Haigestunute arv, 2011-2015



Rotaviirusenteriit A 08.0. Hospitaliseerimised, 2011-2015



Rotaviirusenteriid A 08.0. Ravikulud, 2011-2015



RV vaktsineerimise mõju haiguskoormusele ja ravikuludele Eestis, 2011-2014 vs 2015

- haigestunute arv vähenes alla 1-aastastel 72,8%, alla 5-aastastel - 39,5% ja kõikides vanuserühmades - 34,1%;
- hospitaliseerimiste arv vähenes alla 1-aastastel 73,4%, alla 5-aastastel - 38,4% ja kõikides vanuserühmades - 34,8%;
- ravikulud vähenesid alla 1-aastastel 67,9%, alla 5-aastastel - 28,8% ja kõikides vanuserühmades - 22,9%.

Algandmete allikas: Eesti Haigekassa

RV vaksineerimise mõju haiguskoormusele EL riikides vs Eestis

Riik /RV vaktsiin kavas/ uurimise vahemikud	Hõlmatus vaksineerimi- sega	Rotaviirusenteriitide arvu vähenemine (%)	Hospitaliseerimiste vähenemine (%)
Soome / 2009 / 1999-1995 vs 2010	95-97%	79% (< 1-aastastel)	80% (< 1-aastastel)
Austria / 2007 / 2002-2005 vs 2008-2010	72-84%		70-84% (< 1-aastastel)
Belgia / 2006 / 2004-2006 vs 2009	85-90%	80% (< 1-aastastel) 50-61% (kõik vanused)	62-69% (2-24 kuud)
Saksamaa / 2008, 16 liidumaal / 2004-2006 vs 2008-2011	22-58%		25-36% (< 2-aastatel)
Hispaania / tasuline vaktsiin / 2003-2007 vs 2009	38%		43% (< 1-aastastel) 35-37% (< 5-aastastel)
Prantsusmaa / 2007 / 2002-2007 vs 2008-2009	47%		51% (< 2-aastatel)
Eesti 2011-2014 vs 2015	65,6%	72,8% (< 1-aastastel) 39,5% (< 5-aastastel) 34,1% (kõik vanused)	73,4% (< 1-aastastel) 38,4% (< 5-aastastel) 34,8% (kõik vanused)

Lõpuks, aga mitte viimaseks

Haigus	Aasta	Haigusjuhtude arv	Vaktsineerimise algus	Haigusjuhtude arv 2015.a	Languse %
Difteeria	1945	4 398	1945-1949	0	100%
Teetanus	1939	10	1951	0	100%
Läkaköha	1958	6 196	1957	77	> 98%
Poliomüeliit	1958	986	1958	0	100%
Leetrid	1965	22 850	1967	4	> 99%
Mumps	1968	13 186	1981	3	> 99%
Punetised	1993	23 446	1993	0	> 99%
Tuberkuloos	1948	6 948	1948	166	98%
B-hepatiit	1972	270	1999, 2000, 2003	6	>97%
<i>Hib</i> septitseemia	2004	5	2005	0	100%
Rotaviirusnakkus	2013	1427	juuli, 2014	988	31%
Pärisrõuged	1920	435	1920ndatel	0	100%

Aitäh!

